

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου καὶ τέλος)

Στήν πρότι τοῦ Ἑλληνικοῦ, ἦταν καὶ διὸ πατῶν πολὺ σύμφωνα σὺ αὐτοπιένε μεταξὺ τούς. Πόδες τὰ θυμάμα. Τὸ ἔνα παχυνῦλο σὺ γουρουνάντολο· τὸ ἄλλο τάρχεις σωτός. Καθηνάντες πλά—σιᾶς στὸ δρανίο, ἐσκυνθανε μὲ τὰ μοστραὶ σχεδόν κοιλῆται στὸ ίδιο βιβλίο, καὶ δὴ την ὅρα τοῦ μαθήματος, συγκονιθέντας ἀνέκοντα. Στην περιοδεία τοῦ ξύλου, ὅσο τὰς ἔργων ὡς ἐνώπιον δῆλος. Κοντάστα διώκεις καὶ ἀμελέτατα καὶ τὰ διάφανα. Λεξην δὲν ἔχειν νὰ σου ποῦν ποτέ. Ἀξαναὶ ὁ δάσκαλος φυτώνε τὸν πρώτο:

— Πῶν κάνει, βρέ σι, ὁ παρασεμένος;

Γά τατάνησ τὸ γουρουνάντολο ἔσκυνθε στὸ κονύ βιβλίο περιστέρο.

Οἱ δάσκαλοις ἀσύνητοι ἀλλον:

— Πέξε τὸ σύ!

Μιλῶ καὶ ὁ ταΐζος.

Καὶ τοῦ ὁ δάσκαλος, ἀπλώνωτας διὸ δί-
χυλα καὶ τρίβοντας τόνι μὲ τέλλο:

— Εἰσάστε ἔνα ζευγαράκι βώϊδα!...
μὰ ἔνα ζευγαράκι βώϊδα!...

Σχάσαις τὰ γέλα. Καὶ τὰ διὸ ἀγώφιστα παιδεῖ τὰ λέγαμε επὸ ζευγαράκας.

“Ἐν’ ἄλλο παιδί, ποὺ ήταν αἰωνίος βρώμικο, δην τόδελετε, διοινισάδης τοῦ ἔλεγε:

— Οὐδὲν ἡ βρόμια ποὺ κατέμον γίνεται ἀνθρώπος καὶ ἥρθε στὸ σκολειό!

Καὶ ἐν’ ἄλλο, πονήρο, ποὺ καθήταν στὸν τάξη μὲ τὸ χοντρὸ τοῦ ἑπανοφόρο —δῆ για τὸ κρόνο, ἀλλὰ για τὴ βέργα— διοινισάδης, για νὰ τὸ δειρό, τοῦ τὸ σπρωνε ὡς τὸ κεφάλι, λέγοντας:

— Δέν πᾶ νὰ φορᾶς χίλιες γονῆς; Τὸ βρίσκω ἐγὼ τὸ φαγκό! Τὸ βρίσκω ἐγὼ τὸ φαγκό!...

* * *

“Υστεροὶ ἀτ’ αντά, δὲν θ’ ἀπορήσετε ἢν σᾶς πῶ, πῶς ἡ παράδοση τοῦ διοινισάδη ἡταν περιβόλι καὶ παντήρι.

Μάζ μάδανα τὴν ἀρχαία τὸν καιρὸν τὴν ἀρχαίας μὲτο τὸ ἀλφαβήτρια μὲ τὸ ἵα καὶ τὰ φά— ἀλλὰ μᾶς μιλοῦσε στὴν ποὺ γῆσι καὶ τὴν ποὺ παραστατικὴ ζωτανή γλώσσα. “Ηταν δημοτικής... χωρὶς νὰ τὸ ἔσχει, ἀπὸ ἐνοτικοῦ. Στὴ δημοτικὴ μᾶς ἔξηγούσε τοὺς χαριτωμένους διαιλόγους τοῦ Λουκιανοῦ καὶ μᾶς ἔκανε κάθε τόσο νὰ σπαρταρισθε ἀπὸ τὰ γέλια. Καὶ τὸ Ἐννυτιο, καὶ τὸ Κύρον Παιδεία, καὶ τὸ Χρυσόστομο, καὶ ὄλα. Μὰ τὸ φόρτο τοῦ ἡταν οἱ Αἰσθάτεις μῆδοι καὶ τ’ ἀστεία τὸ Ιεροκλή. Πώς τ’ ἀλάτεξε, πῶς τὰ ζωτάνευε, πῶς μᾶς δύνε νὰ καταλάβουμε καὶ τὸ γράμμα τους καὶ τὸ πνεύμα! Καὶ ποτὲ μὲ πολλὰ λόγα. Μὲ λόγα πάντα καὶ δεμένα. Τὰ ἐπιμύθια, τὰ διδαχτικὰ συμπεράσματα, τὰ φιλοσοφικά, μᾶς ἀφίνε νὰ τὰ βγάζουμε μόνον μας. Ἀλλὰ μᾶς βρήσθουμε δύτοις ποτὲ ίσως δάσκαλος δὲ βοήθησε μαθητὴν.

Τὸ ίδιο θαυμάσιος ἦταν στὴ διδασκαλία τῆς Ιστορίας, τῆς Μυθολογίας, τῆς Γεωγραφίας, καὶ καθαυτὸ ἀντιφέριλος στὴ διδασκαλία τῶν Μαθηματικῶν. Μικρὸ τετραγωνικὸ καὶ λογικὴ προ-

σωτοποιημένη. Ἀτ’ αὐτὸ τὸ ἀνέκδοτο, θὰ καταλάβετε. Κάποτε εἶτε σ’ ἔνα μαθητὴ μὲ θυμό :

— Σήκω ἀπένω!

Ἐξενός φασθήτηκε καὶ, γιά ν’ ἀποφύγῃ ἢ νὰ κερδίσῃ καιρό, ωδήτηρος :

— Εγώ; Εμένα τὸ λέτε;

Καὶ ὁ δάσκαλος :

— Αὐτὸς μὲ ποτίζω; Δὲν εἶμαι κανένας ἀλλοίσιως, νὰ μιλῶ ἀλλονοὶ καὶ νὰ ποτάζω ἔσσενα!

Τηγνοφαραστὸς ἀσύνητο στὴν ἐντέλεια. Τὰ σχήματα τοῦ στὸν πίνακα μὲ τὴν ωμολία χωρίσσουν νὰ τὰ βλέπεται. Έκανε κίνδυνος ποὺ ἐνόμιζες πώς ἦταν μὲ διαβήτη, Καὶ δὲ τὶ πράγμα μᾶς περιγράφει, μᾶς πονοῦν, μὰ λουσόνδι, μὰ ἐργαλείο, μᾶς μηχανήν. Στὸ Δημοτικό, οἱ τούχοι ἦταν γεμάτοι ἀπὸ ζηνογραφικάτα τοῦ πον τάξης για ὑπόδειγμα. Δάσκαλος ἀληθινός, μὲ τὰ δᾶτα τοῦ.

Οἱ σημερινοὶ μετροῦν νάνον μάρτσει τὴ βέργα τὸν εἴσαντα δαγαγικήν, ἀλλὰ ποτὲ πάντα ἀπὸ αὐτοὺς ἔχουν πραγματικῶς τὴν επαναγωγικότητα, ποὺ είχε ὁ παλιός αὐτὸς δάσκαλος; Θὰ μετοινοῦνται στὰ δάχνυλα, ὑπόθετω...

* * *

Φανταστήτε τόσα τὴν παδικὴ μιν ἔχτηλην, ὃν πρωτεύεια τὸ δάσκαλο μον, πον τὸν είχο για τὸ σοφὸ τῶν σοφῶν, νὰ μελετῇ σὰ μαθητὴ!

Ήταν ἔνα προί, στὸ ιδιωτικό τοῦ σχολείου, στὸ σπίτι τον. Είχε πάλι λίγο νωρίτερα, γιά νὰ τὸν πάρω νὰ τάπει στὸ Δημοτικό, πον αἴσιον τότε ἦταν εδαφεντήξ. Καὶ τὸν βοήτη, καθημένο σ’ ἔστρεψε, γεμάτο λεξιών.

Διάβαζε σ’ ἔνα μισφό βιβλίο, ἀπὸ μέσον του, σήκων κάθε τόσο τὰ μάτια τοῦ σπὸ κενό, σὰ νὰ σηλογίστων, σὰ νάθελε κάτι νὰ βρῇ, νὰ θυμηθῇ, καὶ ἔτεντα θνογε τὸν πατέρα τοῦ εἰδία— πον τὸν ἔβλεπε ταπάλη μέρα— νὰ μελετῇ σὰ μαθητής.

“Υστερα ἔμασα πώς ἐτομαζότεν νὰ πάρε στὴν Αθήνα, νὰ δώσῃ έπειτας για ἐλληνοδιάσκαλος. Καὶ χάρτρα πον θά τὸν εἰχεί ακόμα ἔνα χρόνο στὸ Ἑλληνικό.

* * *

Τελευτών τὴ ζωγραφικὰ τοῦ πρώτου μον δασκάλου μὲ ἐκείνο πον ἔπειτε ν’ ἀρχίσω : μὲ τὸ φωνικό του.

Ἐκείνο τὸν καιρὸ θάταν ἀντές θαμε τριάντα, τριανταπέντε χρονῶν. Ανάστημα μᾶλλον φύλο καὶ κορυφή μᾶλλον γεμάτο. Πρόσωπα μολοτρόγγυλο μὲ

ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

'Ο Φραγκίσκος "Ομπρε πετή κυρία 'Ελένη Φράσκη.

Ειδήσαριστα, φίλη μου, εύχαριστω. Ποτέ δεν τό διλαία αιντό!

Ποτέ δεν έφαγαξώνω ότι ή αγάπη μας θα τελείωνε τόσο απέλα.

Τόσο ήσεμα, χωρίς κλάματα και λυπηθμάτες.

Κι' δημος νά.... "Ολα τελείωσαν μεταξύ μας. Και πόσο είναια....

Ελά την ίδεια πάσι τον έφαγε μας μόνη ζήτησες νά σού

έπιστρεψει τό γράμματα σου.

Κι' έγια σού διεύθεια πολύ-πολύ ποδόθηκαν από την άγαπη.

Κι' ή σκέψη αιντό, ή σκέψη πάσι θα σούλεγε μάλιστα μέσα

μέσα «χαΐζε γιά πάντα».

Μά νά πον τά πρόγραμματα τελείωσαν πολύ διαφορετικά. Τόν έφω-

τά μας τόν έφεραν σύ πρώτη. Πρό μάς δώρα μονή ζήτησες νά σού

έπιστρεψει τό γράμματα σου.

Αισθάνθηκα βέβαια κάτι σάν δυνατή φωτιά μέσα μου, κάτι

σύ τομήτημα κυριούσιο στην καρδιά μου, μά τόφα είμαι πειτή ή-

σιχος.

Σ' ενχαριστώντας λοιπόν, φίλη μου, σ' ενχαριστώντας πολύ, γιατί σκό-

τως έσον πρώτη τόν έφωτά μας και μ' έχαμες έτσι τόν άσταλαχνή

άπό τόν έλεγχο τής συνειδήσεως.

Ερέσις τί είναι έλεγχος ουμελήσης;

Πιθανώτας δημος ή γυναικες έχετε τόσο μεγάλη πεποίθηση στην ιπτερο-

χή σας απέναντι μας, δωτε σκέπτεσθε, δημος μάς κάνετε μεγάλη κάρι

διαν άφίνετε νά σάν ανταντά. Δεν λέω δε πόσο μεγάλη θυσία σας

φαίνεται ότι μάς κάνετε, δημος καταδέχεται τάν μάς άγαπησθεις!

Έμεις είμαστε οι πιστοί, σεις είστε ή Παναγίες, τά πυχαρά κι'

άκινταν οινούσια, μπροστά στά δύοια έμεις οι άνδρες γονατίζουσι με

μέτο τό κεφάλι στή γάτη. "Όποιος σέ προσευμάνει χρόνα, κάτιους θεόπτε-

κινόδιαν τό κεφάλι τους γιά νά δείξουν τή συγκατάθεσι τους, και

δημος σημειάς μερικών θυματουργών Παναγίες και μάγιοι κυρούν τά

τά μάτια τους γιά νά δείξουν, δημος ή παρα-

ληρού μας γίνεται δεκτή. Έτσι και σεις ή γυ-

ναικες μάλιστας καταδέχεστε μ' ένα νείμα σας

νά μάς δείξετε πώς η προσευμής μ' ή παρα-

ληρίσιμης μας φτάνουν ώς την καρδιά σους.

Κατ' αιντό τόν τρόπο, δταν μάς έγκατα-

λείτετε, δην αιστάνεστε έκεινο πον έμεις οι

άνδρες σουνάματες «έλεγχο συνειδήσεως».

Έν πάρα περιεπούσε, όλη γιανές ξανθή μου,

σ' ενχαριστώ πον μον χαρούεις γιά όλη τή

ζωή μου τή γύνα της άνωμήσεως, χωρίς

καμάτη φρομακία πά ματορά νά παρούνται αι-

τή τήν άνωμησι.

Πρό μάς δώρας, ζως μ' απτην ικόνια τή

στηγμή, ιπτερόφων γιά την έγκαταλεύμη σου αι-

τή. Άλλη μέσων σουνάματας δην κατέβαθμος ή έρωτική έγκα-

τάλευμης είναι ένα πολύ ώφασι πρόγμα. Γιατί έτσι μπορώ νά είμαι

ησυχος δην δεν έκαμα ένα θήμα. 'Αντιθέτως μπορώ νά παρούνται με

ματάν σουνάματας όχι ένα θήμα. Σ' ενχαριστώ λοιπόν πον μον έδωσες κι' αιντή τήν

ένχροντηστη!

Κατ' δημος ύπάρχει κάτι πον μ' ένωχλεις ύπάρχει σα' αιντή τήν ιπ-

θεσι. "Η σέψη θλιβερή, δην δεν μπορώ νά δημητρήσω τήν ιπ-

θεσης σ' έπεινουν τόν ιπτερόφων δημος μάς πολλά.

Πολλάλια τον ιπτερόφων του, και θυμάμασια πον το πρόστετος δην είδα

ενα σαρίγγεται πάλι αιντή τή χρονή βέρα τον γάνων.

Χωραπάτης, άλλα έξειγενησμένας παά, άστος. Φορούσε συνήθως

μαδάρα φούχη, ήμηψηλο, και ποτε έπανωφόρο. "Ερούσε μόνο στούς

δημος τον ένα σάλι με καρφεδαίας δάπτα και μαράφη. Μ' αιντό, δ-

ταν φυσιούσε βοριά, κουκούλωνς και μάτω τον μαντρο. Μέ τάχη,

τό κρατούσε, μέ τάνα χέρι, κάτιον τάτ μάτια του! "Ηταν ένα σάλι

καινούργιο, άνοιχτοχρώμω, μέ μαράφη κόρδα, φαρδό. Κι' έμοιαζε

τόσο λόγο μέ τά παλιά, τά σκούρα, τά φαγούμενα σάλια τόν άλλων

δασάστηλον πον έβλεπε στό δρόμο μας, δην έμοιαζε μ' αιντούς κι' δ

πρώτες μου δάστηλος...

Θέ μου, συχνώσεις τον έδινο ποδδώσαε στή ζωή του σέ τόσα

παιδιά! "Ιστος να τέβλαμε μ' αι-

τό λιγότερο αιτ' δην ή βλασέας

κι' ή σχολαστικής άλλων δα-

στάλων. "Επειτα ποτέ τό έβρει!

μπορει τόν νάχη και δένιο: μπορει τόν

τόν παράδεισο....

(1931) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

της 'Ακαδημίας Αθηνών

"Η πράξη σου είνε άκομα πολὺ σκληρή, γιατί έγια δεν έπαψα νά σ' αγάπατ. Μά τί σ' ένδιαφέρεις έσένα έν ή καρδιά μου κομματιάζεται; Θελεις μονάχα τά γράμματα σου καί μαν γράφεις:

"Έχε τή γενναϊτητα νά μον έπιστρεψης τά γράμματα μου δλα.

Ναι, ήλα, άγαπητη μου, ήλα σου τά στένον, και σου έπιστρέφω μάλιστα και δλα τά δικά μου γράμματα, πον είχες τήν καλωσόνη νά μον στεύης μάλι μέ το τελευταίο γράμμα σου, από φούρη, δηνς ου γράφεις. Λιπούσα μάλιστα στην τέλη μου και τά γράμματα τών άλλων, τών τέως φίλων σου, γιά νά σου τά στεύλα κι' αιτά κι' έτσι νά ήσυχασης άπο κάθε φρόντι.

Ναι, ήλα, άγαπητη μου, ήλα σου τά στένον, και σου έπιστρέφω μάλιστα και δλα τά δικά μου γράμματα, πον είχες τήν καλωσόνη νά σου έσεις έ σε ισ.

"Διν θερόπους ήσαν τήν φράστηση άπο τον έρωτη κι' έστις έ σε ισ.

"Διν θερόπους ήσαν τήν φράστηση άπο τον έρωτη κι' έστις έ σε ισ.

"Διν θερόπους ήσαν τήν φράστηση άπο τον έρωτη κι' έστις έ σε ισ.

"Διν θερόπους ήσαν τήν φράστηση άπο τον έρωτη κι' έστις έ σε ισ.

"Διν θερόπους ήσαν τήν φράστηση άπο τον έρωτη κι' έστις έ σε ισ.

"Διν θερόπους ήσαν τήν φράστηση άπο τον έρωτη κι' έστις έ σε ισ.

"Διν θερόπους ήσαν τήν φράστηση άπο τον έρωτη κι' έστις έ σε ισ.

"Διν θερόπους ήσαν τήν φράστηση άπο τον έρωτη κι' έστις έ σε ισ.

"Διν θερόπους ήσαν τήν φράστηση άπο τον έρωτη κι' έστις έ σε ισ.

"Διν θερόπους ήσαν τήν φράστηση άπο τον έρωτη κι' έστις έ σε ισ.

"Διν θερόπους ήσαν τήν φράστηση άπο τον έρωτη κι' έστις έ σε ισ.

"Διν θερόπους ήσαν τήν φράστηση άπο τον έρωτη κι' έστις έ σε ισ.

"Διν θερόπους ήσαν τήν φράστηση άπο τον έρωτη κι' έστις έ σε ισ.

"Διν θερόπους ήσαν τήν φράστηση άπο τον έρωτη κι' έστις έ σε ισ.

"Διν θερόπους ήσαν τήν φράστηση άπο τον έρωτη κι' έστις έ σε ισ.

"Διν θερόπους ήσαν τήν φράστηση άπο τον έρωτη κι' έστις έ σε ισ.

"Διν θερόπους ήσαν τήν φράστηση άπο τον έρωτη κι' έστις έ σε ισ.

"Διν θερόπους ήσαν τήν φράστηση άπο τον έρωτη κι' έστις έ σε ισ.

"Διν θερόπους ήσαν τήν φράστηση άπο τον έρωτη κι' έστις έ σε ισ.

"Διν θερόπους ήσαν τήν φράστηση άπο τον έρωτη κι' έστις έ σε ισ.

"Διν θερόπους ήσαν τήν φράστηση άπο τον έρωτη κι' έστις έ σε ισ.

"Διν θερόπους ήσαν τήν φράστηση άπο τον έρωτη κι' έστις έ σε ισ.

"Διν θερόπους ήσαν τήν φράστηση άπο τον έρωτη κι' έστις έ σε ισ.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΣΤΟ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

ΤΟ «ΤΑΜΑ ΤΗΣ ΑΝΘΟΥΛΑΣ»
Ρωμάτζο του κ. ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗ,
βγαλμένο απ' τή ζωή τών βλάχηδων, τών άνταμηδων και

τών άλανιάρηδων του παλπου, καλούσι καιρού.